

Beretning om det lokale miljøarbejde i Indre By og på Christianshavn i 2021

Årsrapport Miljøpunkt Indre By & Christianshavn 2021

Indhold

ÅRSRAPPORT MILJØPUNKT INDRE BY & CHRISTIANSHAVN 2021	1
INDHOLD	1
KORT RESUMÉ AF DET LOKALE MILJØARBEJDE I 2021	2
INDLEDNING	4
MILJØPUNKT INDRE BY & CHRISTIANSHAVNS VISION OG MISSION	4
HVEM ER MILJØPUNKT INDRE BY & CHRISTIANSHAVN?	5
MILJØPUNKTETS PERSONALE, FRIVILLIGE OG MEDVIRKENDE TIL PROJEKTER I 2021	6
1. MERE DIREKTE GENBRUG OG SORTERING	7
1.1 MERE DIREKTE GENBRUG OG MULIGHED FOR SORTERING	7
1.2.1 STØTTE OP OM ETABLERING AF FLERE LOKALITETER TIL SORTERING AF AFFALD TIL GENANVENDELSE I INDRE BY OG PÅ CHRISTIANSHAVN.	7
1.2.2 INDSAMLE OG SÆTTE FOKUS PÅ HENKASTET AFFALD OG PRODUCENTANSVAR I INDRE BY OG PÅ CHRISTIANSHAVN	7
2. GRØN BY, KLIMATILPASNING OG BÆREDYGTIGHED	9
2.1 GRØN BY, GRØNNE FACADER OG BYRUM OG DETS BETYDNING FOR SUNDHED OG LOKAL LIVSKVALITET	9
2.2.1 INFORMERE OG VEJLEDE OM PARTNERSKABSTRÆER, IKONISKE TRÆER, PARTNERSKABSTRÆER, OG ETABLERING AF GRØNNE FACADER MM.	9
2.2.2 LAVE 1-2 LOKALE, GRØNNE BYRUM, SOM LED I MINDRE BILTRAFIK I MIDDELALDERBYEN OG PÅ CHRISTIANSHAVN	10
3. RENERE LUFT I BYEN OG MINDRE CO ₂	12
3.1 MINDRE BILTRAFIK I MIDDELALDERBYEN OG PÅ CHRISTIANSHAVN SKABER RENERE LUFT I BYEN OG SÆTTER FOKUS PÅ SUNDHED OG FREMME AF GRØN MOBILITET OG DELEORDNINGER	12
3.2.1 MÅLING AF OG DIALOG OM LUFTKVALITET, SUNDHED OG VIRKEMIDLER TIL EN MERE GRØN MOBILITET	12
3.2.2 LAVE FORSØG MED DELE-ORDNINGER FOR EMISSIONSFRIE TRANSPORTMIDLER TIL ERHVERV	12
3.2.3 DIALOG/DEBATMØDE OM EN HURTIGERE OMSTILLING TIL GRØNNERE MOBILITET, TRAFIKØER MV.....	13
4. MINDRE STØJ I BYEN	14
4.2 MINDRE STØJ OG VIBRATIONER FRA KILDER TIL STØJ I BYEN	14
4.2.1 FOKUS PÅ DE MANGE KILDER TIL STØJ I BYEN OG MULIGHEDER FOR AT FOREBYGGE OG REGULERE STØJ	14
4.2.2 DIALOG, DEBAT OG SYNLIGHED OMKRING KILDER TIL STØJ I BYEN OG FOREBYGGENDE MULIGHEDER....	14

Kort resumé af det lokale Miljøarbejde i 2021

Mere direkte genbrug og sortering, Grøn by, klimatilpasning og bæredygtighed, Renere luft i byen og mindre CO₂ og Mindre støj i byen

Miljøpunktets indsatses støttes af og koordineres med Indre By Lokaludvalg, Christianshavns Lokaludvalg og Københavns Kommune samt eksterne puljer og fonde.

Miljøpunktets mission er at skabe grundlag for bedre livskvalitet og sundhed samt et bæredygtigt miljø for dem som bor og arbejder i byen.

Mere direkte genbrug og sortering

Miljøpunktet har gennemført 14 byvandring i de enkelte kvarterer om placering af sorteringspunkter.

Vandringerne indeholdt også drøftelser af forslag til cykelparkering, ladesteder og begrønning. Vandringerne er afrapporteret til lokaludvalgene og til kommunen. Indsatsen fortsætter i 2022.

Som erstatning for den årlige rengøring af Volden har Miljøpunktet understøttet borgere og foreninger i på egen hånd at gennemføre et REN VOLD-arrangement fra den 20. til 27. marts. I samme periode blev der afholdt et tilsvarende arrangement **#renesøer2021** i Indre By.

På World Clean Up Day den 18. september afholdt Miljøpunktet en affaldsindsamling i Indre By på Gl. Strand. Fokus var på producentansvar og data fra indsamlingen er sendt til Break Free from Plastic.

Miljøpunktet har i hele 2021 opfordret til at sortere affald til genanvendelse, genbrug og bytte. Miljøpunktets katalog over affaldssorteringsløsninger er på opfordring af kommunen blevet opdateret.

Grøn by, klimatilpasning og bæredygtighed

Miljøpunktet har informeret og vejledt borgere og boligforeninger om begrønning blandt andet på Christianshavnerdagen den 5. september. Den 3. november afholdt Miljøpunktet et arrangement om grønne tage, der kan optage 50-80 % almindelig nedbør foruden at isolere.

Den 26. oktober inviterede Miljøpunkt til trætur omkring søerne i samarbejde med parkforvaltningen om risikovurdering af gamle træer.

Miljøpunkt har endvidere udarbejdet en ny guide til en grønnere by.

Med midler fra Københavns Kommunes biopulje har Miljøpunktet gennemført 5 arrangementer ifm. projekt Biodivers By. Der er bygget og opsat redekasser, etableret en mini-gadehave, et bynatur- rum, et flytbart bynatur-rum samt plantet kål. Arrangementerne har involveret både børn og voksne samt offentlige institutioner.

Miljøpunktet havde en post på Nytorv ved kommunens Fremtidsjagt den 21. august om fremtidens Middelalderby. Der blev debatteret med forbigående borgere og børn lavede frøbomber og plantede kål.

Miljøpunktet har udarbejdet et hæfte om grønt i byen og viden om lagring af CO₂.

Der er udarbejdet forslag til aftale om mindre kommunalt ejede arealer til etablering af flere bynaturrum. Indsatsen fortsætter i 2022.

Renere luft i byen og mindre CO₂

Miljøpunktet har sammen med borgere udført målinger af luft ved Nørreport St. samt trafiktællinger.

Desuden leveret og bidraget til flere høringsvar vedrørende transport af jord til Lynetteholm

I samarbejde med studerende og flere end 200 butikker og småerhverv har Miljøpunktet undersøgt muligheden for at redesigne transport af varer til mere bæredygtig levering. En omlægning vil bidrage til mindre CO₂, mindre støj og mere plads i byen. Arbejdet fortsætter i et samarbejde med Københavns Kommune, Region Hovedstaden m.fl.

Miljøpunktet har også deltaget i konference om Cykellogistik på Københavns Rådhus og med en ladcykeludstilling på Regnbuepladsen.

Den 1. september holdt Miljøpunktet sammen med Indre By Lokaludvalg en trafikkonference om kommunens mål om at blive CO₂-neutral i 2025. Der var oplæg fra de to overborgmesterkandidater og diverse forskere.

Mindre støj i byen

Miljøpunktet har sammen med borgere i Indre By lavet målinger af støj og lavfrekvent støj. Resultaterne skal sammenlignes med resultater fra tilsvarende målinger fra efter-corona-genåbningen.

Miljøpunktet har udlånt støjmålere til og vejledt beboere og boligforeninger i Indre By ved Nørreport, samt drøftet støj: kilder til, regulering af, myndighedsinvolvering, støjforanstaltninger mm. herunder drøftet behovet for ro. Indre By Lokaludvalgsindsats omkring udendørs biograf ved Cinemateket, stilleområder mv. indgår heri. Indsatsen fortsætter i 2022.

Indledning

Årsberetningen for Miljøpunkt Indre By & Christianshavn omhandler det lokale miljøarbejde, der er udført i løbet af 2021 (med et perspektiv frem til og med 2022). Årsberetningen rapporterer hvordan målsætningerne for årsplanen er opfyldt og beskriver de aktiviteter og projekter, der er gennemført i Indre By og på Christianshavn inden for områderne:

- **Mere direkte genbrug og sortering**
- **Grøn by, klimatilpasning og bæredygtighed**
- **Renere luft i byen og mindre CO₂**
- **Mindre støj i byen**

Kommunikation, synlighed og netværk indgår som en naturlig del af hvert af de fire temaer.

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn er finansieret af driftsstøtte fra Indre By Lokaludvalg, Christianshavns Lokaludvalg og Københavns Kommune. I udvalgte projekter er finansieringen støttet helt eller delvist fra eksterne puljer og fonde.

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn varetager det lokale miljøarbejde i de to bydele. Indsatserne koordineres med formandskaberne, formænd og næstformænd fra lokaludvalg og Miljøpunktets bestyrelse, og understøtter planer og indsatser fra Københavns Kommune på Teknik- og Miljøområdet og øvrige relevante forvaltningsområder. Herudover deles resultater og viden løbende med lokaludvalg, borgere og øvrige involverede interessenter. Indsatserne i planen fordeles mellem de to geografiske områder Indre By & Christianshavn i forhold til driftsstøtten i størrelsesordenen 6/7 og 1/7.

Miljøpunkt Indre By & Christianshavns vision og mission

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn vil skabe grundlag for bedre livskvalitet og sundhed samt et bæredygtigt miljø for dem som bor og arbejder i byen. Vores mission er at sætte fokus på nye muligheder for mere bæredygtighed i vores bydele – både inden for miljø, klima, bynatur, affald/ressourcer og grøn mobilitet – og på tværs af mål og indsatser. Vi vil betragtes som en kompetent samarbejdspartner, som er vedkommende. Miljøpunktet vil engagere, inspirere og bruges fagligt til bedre miljø og mere bæredygtighed i bydelene – ikke på egne vegne, men på vegne af lokale borgere og erhverv. Inden for hvert fokusområde er det vores mission, at vores indsatser skal medvirke til en adfærdsbearbejdning der på længere sigt kan føre til en adfærdændring.

Hvem er Miljøpunkt Indre By & Christianshavn?

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn er en selvejende fond med egen bestyrelse, en centerleder og et antal projektledere, projektmedarbejdere samt studerende og praktikanter, afhængigt af projekter og muligheder for finansiel støtte. Miljøpunktet understøtter og udvikler det lokale miljøarbejde sammen med: Indre By Lokaludvalg, Christianshavns Lokaludvalg, lokale borgere, erhverv, frivillige, institutioner, universiteter, lokale organisationer, foreninger og Københavns Kommune. Vi arbejder med tværgående projekter og samarbejde dér, hvor vi kan sikre dialog og udvikling inden for miljø og bæredygtig omstilling. Vi arbejder ud fra et lokalt perspektiv og lokale indsatser, men udvikler i samarbejde med andre, herunder miljøpunkter og netværk i København.

Ud over at være et center som bidrager med viden og faglig sparring arbejder vi også projektorienteret – fra projektidé til gennemførelse og afrapportering. Vi arbejder bottom up og involverer altid lokale interessenter, netværk og relevante samarbejdspartnere for at sikre lokalt ejerskab, faglighed, kvalitet samt grundlag for samskabelse og værdi i projekterne. Gennem proces, facilitering af og dialog med lokale og netværk skaber vi grundlag for at skabe og udvikle grønnere og mere bæredygtige bydele.

Hertil kommer bistand til lokaludvalg og arbejdsgrupper i form af høringssvar og faglige input inden for de fire temaer samt faglig formidling via Facebook, instagram, hjemmeside og et månedligt nyhedsbrev.

Enkelte indsatser i planen er i det følgende markeret med gråt. Det omfatter indsatser med blandt andet frivillige, studerende, tværgående samarbejde og kan involvere ressourcer/midler ud over driftsstøtte.

Generelt

Miljøpunktet har grundet indsatser med sorteringspunkter, begrønning og biodiversitet, ladcykelprojektet samt trafikkonference haft en tættere dialog med langt flere borgere, beboergrupper og erhverv end vi havde i 2020 – trods Corona.

Vi har haft et godt og stabilt samarbejde med byudviklingsgruppen, lokaludvalget og med vores netværk af grønne miljøorganisationer og herigennem både fået information, som er relevant ift. projekterne i årsplanen og også delt viden relevant for netværket.

De fire miljøpunkter i København har sammen kortlagt muligheder for at etablere flere ladeøer, hvor mere end 3 biler kan oplades. Oversigten over lokaliteter i Indre By og på Christianshavn har betydet, at der i 2021 blev lavet ladepladser i Indre By og på Christianshavn, som kunne oplade flere biler pr. ladestander end tidligere i Københavns Kommune og arbejdet fortsætter i 2022.

Vi har formidlet gennem nyheder, månedlige nyhedsbreve, sociale medier og via hjemmeside og presse.

Miljøpunktets personale, frivillige og medvirkende til projekter i 2021

Ansatte

Marianne Spang Bech – centerleder - fuldtid

Cæcilie Olsson – projektleder 32 timer (april-maj)

Trine Bang Hansen – projektleder - deltid, 30 timer (august - december)

Winnie Larsen deltid – bogholder – i gennemsnit 1 dag pr. uge

Linda Seegert – timeansat

Peder Clement – konsulent ifm. biodiversitetsprojekter mm.

Martin Keller - konsulent ift. biodiversitetsprojekter mm.

Jann Kuusisaari - konsulent ifm. biodiversitetsprojekter mm.

Studie- og virksomhedspraktikanter

Amira, Avin, Melanie fra HF & VUC KBH SYD (25.-30. november)

Jonatan, Niels, Yannick, Amanda, Maria, Aalborg Universitet, København

Zelina Elex Petersen, biodiversitet, gadehave og event ved Nytorv

Frivillige

Peder Clement, begrønning, pasning og pleje

Ung Energi, Affaldsindsamling mm.

Jann Kuusisaari, affald, begrønning, grønne tage mm.

Louise Lehmann, affaldsindsamling, begrønning, events mm.

Arularasan Mageswaran, støjmålinger

FN's verdensmål for bæredygtig udvikling indeholder 17 verdensmål og en lang række delmål.

Der er i planen søgt indarbejdet et langsigtet perspektiv for bæredygtig udvikling - på lokalt niveau, med afsæt i Københavns Kommunes strategier, planer og handlingsplan for FN's verdensmål og delmål. Årsplanen arbejder med konkrete indsatser inden for 9 af de 17 mål. I bilag til årsplanen fremgår, for hvert af de fire indsatsområder, hvilke mål og delmål vores indsatser bidrager til. Mål 17 om "Partnerskaber for handling" er gennemgående for alle indsatser – mere **hvordan** og mindre **hvorfor**.

Se mere i bilag til årsplanen eller løs om alle verdensmålene på: <https://www.verdensmaalene.dk/>

1. Mere direkte genbrug og sortering

1.1 Mere direkte genbrug og mulighed for sortering

Formål: At understøtte muligheder for flere lokaliteter til at sortere og genanvende affald sammen med borgere og erhverv. At motivere til at flere borgere kender til muligheder for at sortere affald til genbrug og direkte genbrug og herigennem få gjort op med smid-væk-kultur og henkastet affald.

1.2.1 Støtte op om etablering af flere lokaliteter til sortering af affald til genanvendelse i Indre By og på Christianshavn.

Som led i Teknik- og Miljøforvaltningens arbejde med at udpege områder til etablering af sorteringspunkter i det offentlige rum, hvor beboere ikke har plads til sortering af affald til genanvendelse i egen baggård, har Miljøpunktet sammen med repræsentanter fra Christianshavns Lokaludvalg, Indre By Lokaludvalg, miljøgruppen på Christianshavn samt frivillige gennemført i alt 14 byvandring i de lokale kvarterer – fire på Christianshavn og 10 i Indre By fordelt over de 7 kvarterer. Annoncering af turene er sket via Facebook, nyheder og det lokale netværk, hvilket har haft en betydning for både deltagelse på turene og ifølge Teknik- og Miljøforvaltningen også for antallet af de digitale indberetninger fra borgere mm., der er kommet via kommunens digitale kort. Miljøpunkt har som led i processen med borgerinddragelse ifm. udpegning af placeringer til sorteringspunkter også set på muligheder for cykel-parkering, ladcykel-parkering, dele-el-biler, muligheder for begrønning, grønne byrum, flere træer og lokaliteter til en lommepark. Der er udarbejdet rapport fra hhv. Christianshavn og Indre By med opsamling fra alle byvandring. Begge rapporter er efterfølgende sendt til drøftelse og godkendelse i lokaludvalgene, tilrettet og efterfølgende sendt til forvaltningen med lokaludvalgenes supplerende kommentarer. Kommunen arbejder nu på at undersøge de enkelte forslag og Miljøpunktet arbejder i 2022 videre med projektet herunder at sikre involvering af de lokale borgere sammen med lokaludvalg. Vi arbejder nu videre med at undersøge tiltag for at flytte mere sortering fra baggårde til sorteringspunkter. [Rapport om sorteringspunkter, begrønning og lokale opholdssteder i Indre By](#) og [Rapport sorteringspunkter, begrønning og lokale opholdssteder på Christianshavn](#)

1.2.2 Indsamle og sætte fokus på henkastet affald og producentansvar i Indre By og på Christianshavn

I et usædvanligt år med Corona, hvor det ikke var muligt at samles som vi plejer til den årlige forårs-rengøring af Volden, tog seje borgere og foreninger affaldsposen og handskerne på og deltog på egen hånd i vores årlige oprydningsarrangement – REN VOLD.

I perioden den 20. til 27. marts opfordrede vi alle borgere til at gå ud på egen hånd og hjælpe med at holde naturen fri for skrald. For at det ikke skulle blive så ensomt, sørgede arrangørerne bag REN VOLD for en foto-konkurrence, hvor de skraldesamlende deltagere kunne se hinandens indsamlinger og lægge deres skraldebilleder op under **#renvold2021 (se billeder)**. De bedste billeder blev præmieret med gaver sponsoreret af lokale erhvervsdrivende på Christianshavn. De heldige vindere fik overrakt deres præmier i det skønne forårsvejr på Christianshavns Vold.

Der blev i samme periode holdt en tilsvarende fotokonkurrence i Indre By hvor der desværre ikke blev lagt billeder op med **#renesøer2021**, og derfor ikke fundet en vinder.

Miljøpunktet holdt i stedet i forbindelse med den internationale 'World Clean Up Day' den 18. september, i samarbejde med Plastic Change, en affaldsindsamling i Indre By på Gl. Strand. Her var der fokus på producentansvar. Vi udlånte snappere til deltagerne og hjalp med at gennemføre producenttjek på det indkomne affald. Data fra vores producenttjek blev via Plastik Change sendt ind til den globale ngo Break Free from Plastic, som står for analyser og udarbejder rapport for alle producenttjek-data i hele verden.

Miljøpunktet har generelt i 2021 via hjemmeside, nyhedsbreve og sociale medier opfordret til at sortere affald til genanvendelse, mere direkte genbrug og bytte og Miljøpunktets katalog over mulige affaldssorteringsløsninger er på opfordring og støtte fra Københavns Kommune blevet opdateret: [Afdssortering i hjemmet - Inspiration og produktkatalog](#)

2. Grøn By, klimatilpasning og bæredygtighed

2.1 Grøn by, grønne facader og byrum og dets betydning for sundhed og lokal livskvalitet

Formål: Gennem understøttende projekter at få bydelenes borgere og erhverv til at skabe og opleve værdien af eksisterende og ny lokal bynatur, grønne opholdsrum og bydelsrum.

2.2.1 Informere og vejlede om partnerskabstræer, ikoniske træer, partnerskabstræer, og etablering af grønne facader mm.

Miljøpunktet har løbende formidlet og vejledt borgere og boligforeninger om muligheden for at få partnerskabstræer, grønne facader mm. Den 3. november holdt Miljøpunkt en offentlig tur om grønne tage i samarbejde med vores frivillige grønne gartner Jann Kuusisaari.

I oktober inviterede vi på en rundtur på den grønne fagmesse "Building Green", hvor vi så på de mange spændende udstillinger med grønne tage. Grønne tage er fortsat aktuelle i forbindelse med klimasikring og øget biodiversitet. Grønne tage fungerer ligesom en eng, der kan optage 50-80% af den regn, der falder. De har også en isolerende effekt på bygninger, så der skal bruges mindre energi om vinteren til at varme huset op og mindre energi om sommeren til at køle det ned. Grønne tage kan have stor betydning for biodiversiteten i byen, da de skaber flere levesteder for både planter og insekter. På baggrund af turen blev vi opmærksomme på den videnskabelige artikel om [Kamerabaseret overvågning af insekter på grønne bytage](#), som er udarbejdet på Aarhus Universitet.

Den 5. september deltog Miljøpunkt på Christianshavnerdagen, hvor vi formidlede om grønne planter, facadebeplantninger og muligheden for at begrønne sin baggård. Vi var i dialog med over 100 borgere.

Den 26. oktober inviterede Miljøpunkt til trætur omkring søerne i samarbejde med parkforvalter Henriette Lunn Vonsbæk, med fokus på, hvordan forvaltningen risikovurderer vores gamle træer. Du kan læse et kort resumé af turen i [Opsamling på risikovurdering af træer i Københavns kommune 2021](#). Miljøpunkt har endvidere udarbejdet en ny guide til en grønnere by som kan downloades fra vores hjemmeside [guide til en grønnere by](#).

2.2.2 Lave 1-2 lokale, grønne byrum, som led i mindre biltrafik i Middelalderbyen og på Christianshavn

Formål: Gennem understøttende projekter at få bydelenes borgere og erhverv til at skabe og opleve værdien af eksisterende og ny lokal bynatur, grønne opholdsrum og bydelsrum.

Med midler fra Københavns Kommunes biopulje har Miljøpunkt gennemført projekt Biodivers By, som havde det formål at hjælpe lokale borgere og på sigt boligforeninger, med at øge biodiversiteten og få skabt flere levesteder og mere naturbeplantning på deres arealer. Vi ønskede med dette projekt at bidrage til at skabe grønne korridorer og at omstille København til en grøn og mangfoldig storby med plads til flere træer, planter og dyre- og svampeliv. Vi fik afviklet 5 forskellige arrangementer ifm. projekt Biodivers By, hvor vi i praksis har bygget og opsat 20 redekasser til byens småfugle samt etableret en mini-gadehave, et bynaturrum, med fokus på hjemmehørende arter og har etableret et flytbart bynaturrum på Christianshavns Volds legeplads samt plantet kål i Kulturhuset Indre By. Vi har taget udgangspunkt i hands-on-formidling og fremvisning af de fysiske projekter, der involveres både børn og voksne i at omstille området. Vi har haft 40 skoleelever samt deres lærere involveret, 18 borgere deltog på workshops i Indre By kulturhus, ca. 150 deltagere til fernisering på Christianshavns Volds bemandede legeplads, 4 studerende fra HF SYD, 8 børnehavebørn fra den lokale børnehave Røde Ko. Vi har med dette projekt skabt lokale samarbejder med Kulturhus Indre By, Den Bemandede Legeplads på Christianshavns Vold, Børnehaven Røde Ko og HF SYD. Vi har i løbet af projektperioden anvendt både Facebook, nyhedsbrev, Instagram, lokaludvalg og vores lokale netværk til at udbrede og formidle projektets resultater. Vi har med dette projekt fået sat skub i en masse dialog med bydelens borgere, børn, skoler, studerende og kulturhus om byens natur og vi vil fortsætte samarbejdet om sammen at skabe en mere biodivers by fremover. Se vores video fra [fuglekasse-workshop](#) i Huset i Magstræde med Martin Keller.

Vi har endvidere, på byvandring sammen med borgere og medlemmer af lokaludvalg og miljøgruppe, udpeget områder til mere grønt, natur, cykelparkering mv. – samtidig med udpegning af steder til mere affaldssortering; [Rapport om sorteringspunkter, begrønning og lokale opholdssteder i Indre By](#) og [Rapport sorteringspunkter, begrønning og lokale opholdssteder på Christianshavn](#) Der er endvidere foreslået 5 steder til mere eller ny natur, blå som grøn, i hver bydel til via digitalt kort [Ny NaTur i Byen - mulige steder](#). Der arbejdes videre med at finde steder til naturrum og mere vild natur og biodiversitet i 2022.

Miljøpunkt deltog i Fremtidsjagten den 21. august, som var en borgerinddragende del af fem Byrumsforsøg, hvor Københavns Kommune midlertidigt forsøgte at teste, hvordan bylivet og rummet fungerer, når biltrafikken begrænses i udvalgte gader i Middelalderbyen. Miljøpunktet mødte deltagerne på sin post under egetræet på Nytorv, hvor de blev involveret i arbejdet med, hvordan fremtidens Middelalderby kan blive mere klimavenlig (hvordan vi køler den ned, renser luft og mindsker CO2), samt

hvordan byen bliver mere rig på biodiversitet (fuld af planter, insekter og fugle) samt hvilke beplantninger – grønne facader og bede med vilde urter - man kan anvende i byen. Miljøpunktet har adopteret bedet under egetaget på Nytorv og sammen med børnehavebørn lavet frøbomber og plantet kål. Bedet forventes til foråret 2022 at være fyldt med blomster af hjemmehørende arter til glæde og gavn for insekter og biodiversiteten.

Miljøpunkt har udarbejdet et kort handlingsorienteret hæfte med fokus på grønt i byen og herunder, viden om CO₂-lagring i hhv. træer og andre planter. Læs hæftet om [træer og planters optag af CO₂](#)

Der er udarbejdet et forslag til aftale for rådighed over et mindre offentligt areal fx en parkeringsplads, plads på bredt fortov eller lignende, som tænkes anvendt til etablering af endnu flere by-naturrum i 2022. Aftalen skal godkendes af Københavns Kommune. Aftalen forventes at være midlertidig på minimum 3 år, og skal indgås direkte mellem kommune og beboer- og/eller erhvervsgruppe.

Vi fortsætter arbejdet med at udbrede kendskabet til muligheder for mere grønt i byen, fordelene ved det i forhold til klima, biodiversitet, byrum og steder til lokale fællesskaber i 2022.

3. Renere luft i byen og mindre CO₂

3.1 Mindre biltrafik i Middelalderbyen og på Christianshavn skaber renere luft i byen og sætter fokus på sundhed og fremme af grøn mobilitet og deleordninger

Formål: Sætte fornyet fokus på sundhed, luftforurening og muligheder for mere grøn mobilitet og deleordninger – og hvilke virkemidler der har betydning for en adfærdsændring.

3.2.1 Måling af og dialog om luftkvalitet, sundhed og virkemidler til en mere grøn mobilitet

Miljøpunktet har primo 2021 sammen med borgere og i forbindelse med hørings svar om Lynetteholmen, lavet målinger af luft ved Nørreport St. samt trafiktællinger. Det var ikke været muligt at drage konklusioner af luftmålingerne sammenlignet med tidligere års målinger grundet mindre trafik og Corona.

Opsamlingen på trafiktællinger, observationer og en undersøgelse af regulering af transport med jord (støv og luftforurening) fremgår af [Hørings svar til VVM for jordtransport ifm Lynetteholm](#), som er udarbejdet efter aftale med Christianshavns Lokaludvalg.

Miljøpunktet har i samarbejde med miljøpunkter og netværk udarbejdet et fælles hørings svar med input til en mere grøn mobilitet og plan for Lynetteholmen: [Hørings svar til etablering af Lynetteholm](#)

3.2.2 Lave forsøg med dele-ordninger for emissionsfrie transportmidler til erhverv

I samarbejde med en gruppe på fem studerende fra Aalborg Universitet - Amanda, Yannick, Maria, Niels og Jonatan - har vi undersøgt hvordan ladcykler kan indgå som sidste led i logistikkæden, fra lastbilen og den sidste vej til virksomheden/forretningen. Ud over at skabe plads på gaderne vil en ændret transport hvor ladcykler indgår, bidrage til et bedre klima, mindre CO₂, mindre trafikstøj og renere luft i byen.

I dag er der perioder på dagen, hvor det kan være vanskeligt at komme rundt med lastbil og få leveret pakker i Indre By, København. Her er mange biler og lastbiler på gaderne, i både morgen-, formiddags- og eftermiddagstimerne. Levering af varer kan derfor blive en langvarig proces for lastbiler og varevogne, og påvirker miljømæssigt de som bor, arbejder og færdes i Indre By. Hvis måden at fragte varer på skal ændres vil det kræve, at leveringssystemet redesignes sammen med alle interessenter. De studerende har undersøgt det nuværende transportsystem for at forstå hvordan det er struktureret og har med etnografisk forskning indsamlet data om virksomhedernes behov i Indre By.

Sammen med de studerende har vi besøgt mere end 200 butikker og mindre erhverv i Indre By og stillet dem en række spørgsmål om brug af ladcykel til varelevering/fragt.

De studerende har på baggrund af denne rundspørge og deres øvrige undersøgelser lavet rapporten [Projekt om varelevering med ladcykler og deleordning sommer 2021](#).

Miljøpunktet arbejder videre med at få etableret en deleordning for ladcykel til fragt for mindre erhverv i 2022. Grundet Corona havde flere mulige erhverv ikke mulighed for at deltage i forsøget med en dele-ladcykel og den virksomhed, som var interesseret endte op med ikke at få lov til at parkere ladcyklen i baggården til deres ene lejemål. Miljøpunktet ser derfor videre på muligheder for at få skabt plads til parkering i det offentlige rum i 2022.

Projektet med de studerende har samlet set resulteret i en ny forretningsmodel for grøn fragt med ladcykler for mindre erhverv i Indre By. Nu udestår arbejdet med at finde et HUB, et sted, hvor der kan ske omlæsning fra lastbil til ladcykel. Projektet er koordineret med en indsats om mere grøn mobilitet og varelevering sammen med Københavns Kommune, Region Hovedstaden m.fl.

Miljøpunktet deltog også i konference om Cykellogistik i København, på Københavns Rådhus og med efterfølgende udstilling af ladcykler på Regnbuepladsen: [Konference om cykellogistik i København august 2021](#)

3.2.3 Dialog/debatmøde om en hurtigere omstilling til grønnere mobilitet, trafikker mv.

Den 1. september 2021 holdt Miljøpunktet sammen med Indre By Lokaludvalg en offentlig trafikkonference med fokus på konkrete indsatser for CO₂-neutral by i 2025. Konferencens formål tog udgangspunkt i målet om at København skal være CO₂-neutral om fire år og satte fokus på, hvad målene betyder for borgere og erhvervsliv. Der var samlet mere end 100 borgere og erhverv og der var oplæg fra overborgmesterkandidaterne Sophie Hæstorp Andersen, Socialdemokratiet, Line Barfod, Enhedslisten samt faglige oplæg fra forskere.

Se [opfølgning fra trafikkonferencen 2021 i Indre By København](#), spørgeskemaundersøgelser, forslag til trafik-politik mv. fra møde i Indre By Lokaludvalg den 14. oktober, mens baggrundsinformation mm. ses her: <https://a21.dk/projekter/ren-luft/> under trafikkonference 2021. Miljøpunktet arbejder videre med muligheder for lokale trafikker og mere grøn mobilitet i Indre By og på Christianshavn i 2022.

4. Mindre støj i byen

4.2 Mindre støj og vibrationer fra kilder til støj i byen

Formål: At skabe opmærksomhed om behovet for stille steder i byen, de sundhedsmæssige effekter af støj og vibrationer samt afdække og formidle alternative løsninger til støjende adfærd, der på sigt kan føre til en adfærdsændring.

4.2.1 Fokus på de mange kilder til støj i byen og muligheder for at forebygge og regulere støj

Miljøpunktet har sammen med vores frivillige Arularasan og borgere i Indre By lavet målinger af støj og lavfrekvent støj. Formålet med målingerne i 2021, under Corona-nedlukning både generelt og af nattelivet var at undersøge baggrundsniveauet for støjen i Indre By. Trods dialog og planlægning af målinger i 6 boliger endte det med, at der kun blev lavet målinger i to af de seks boliger. Dette skyldes at beboerne ikke havde mulighed for at være et andet sted end i boligen ifm. måling af lavfrekvent støj. Efter genåbning af nattelivet forventes nye målinger gennemført i 2022, hvorefter de samlede resultater offentliggøres.

Der er ikke holdt netværksmøder i 2022, men i stedet brugt tid på at udlåne støjmålere til beboere og beboerforeninger i Indre By, ved Nørreport (måling af støj fra lastbiler), løbende have dialog med borgere og beboergrupper om måling af støj, kilder til støj og regulering af det ift. myndigheder. Vi har informeret om behovet for stilleområder og ro i byen, muligheder for støtte til støjisolerende vinduer, mindre trafikstøj mm. Der er endvidere lavet presseorientering om behovet for ro i byen og understøttet Indre By Lokaludvalgs indsatser omkring udendørs biograf ved Cinemateket, stilleområder mv.

Miljøpunktet har deltaget i og understøttet arbejdet i Byudviklingsgruppen og Miljøgruppen på Christianshavn om støj, trafikstøj, regulering og ordensregler for grønne områder og sat fokus på muligheder for Silent events og aktiviteter – med høretelefoner i det offentlige rum. Miljøpunktet arbejder videre med indsatsen om behovet for stilleområder i 2022.

4.2.2 Dialog, debat og synlighed omkring kilder til støj i byen og forebyggende muligheder

Miljøpunktet har deltaget i og understøttet arbejdet i Byudviklingsgruppen og Miljøgruppen på **for at** Christianshavn om støj, trafikstøj, regulering og ordensregler for grønne områder og sat fokus på muligheder for forebyggende tiltag ift. trafikstøj, Silent events (aktiviteter med høretelefoner i det offentlige rum). Miljøpunktet arbejder videre med indsatsen om behovet for stilleområder i 2022.